

MATERI SEM. GASAL 2016/2017

KANGGO KELAS IX (sanga)

1. Maskumambang
2. Mijil
3. Kinanthi
4. Sinom
5. Asmaradana
6. Gambuh
7. Dhandhanggula
8. Durma
9. Pangkur
10. Megatruh
11. Pocung

KAWRUH TEMBUNG :

batangan	: jawaban/ bedhekan
irib-iriban/ pepindhan	: kemiripan
wanda	: suku kata
tembung	: kata
ukara	: kalimat
pada	: bait
ceceg-ceceg	: titik-titik
nelakake/nuduhake	: menunjukkan
kalebu	: termasuk
kapacak	: terpampang
migunakake	: nganggo
diarani	: disebut
kedadeyan	: kejadian
kahaman	: keadaan
panuwun	: rasa nuwun
wacan	: bacaan
pacelathon	: percakapan
pitakon(-an)/pitaken	: pertanyaan
jangkep	: lengkap
pungkasan/ wusana	: akhir
wiwitan/ purwa	: awal

CERITA CEKAK**UNSUR INTRINSIK****JINIS ALUR:****ALUR MITURUT(BERDASARKAN) CAKRIK(SUSUNAN):**

1. Progesif/ Maju
2. Mundur
3. Gabungan(Campur)

ALUR MITURUT(BERDASARKAN) CAKRIK(SUSUNAN):

1. Alur Klimaks -> caritane saya munggah(nanjak)
2. Alur Antiklimaks -> carita saya mudhun(menurun)
3. Alur Kronologis

TEMBANG MACAPAT**GURU GATRA** : Cacahe larik/baris saben sak pada(bait)**GURU WILANGAN** : Cacahe wanda(suku kata) saben sa gatra (sebaris)**GURU LAGU** : Tibane swara (vocal) ing pungkasan (akhir) gatra(baris)

Tuladha :

lamun sira anggeguru kaki, -> vokal terakhir (i)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 -> suku kata

Dhandhanggula

lamun	: yen, menawa
sira	: kowe
anggeguru	: golek kawruh ngelmu
kaki	: eyang, simbah kakung, wong lanang
wruh	: weruha, ngertia
wirangi	: isin yen duwe bab dingerteni wong akeh
wong tapa	: wong kang laku prihatin
amungkur	: sregep ngibadah wis ora mikirke donya
tan	: ora
pawewehing	: apa kang diwenehake
lyan	:liyane
guranana	: golek kawruh marang
sartane	: uga, lan
kawruhana	: mangertia

AKSARA JAWA

Sandhangan Wyanjana

...]	Cakra	Seselan tandha ganti konsonan 'ra'	• g]n = grana
... }	Cakra keret	Seselan tandha ganti konsonan 'ré'	• k}S N = krêsna
... -	Pengkal	Seselan tandha ganti konsonan 'ya'	• mf- = madya

Aksara Kusus			
x	Nga lelet	Aksara awal le (X) dadi →x Nalika dadi pasangan, bali wujud asline pasangan ... Le	Tuladha nga lelet: Lenga : Xz Tuladha pasangan nga lelet: Pakan lembu : pknLemB
x	Pa cerek	Aksara awal re (X) pasangan... >	Tuladha pa cerek: Karep : kxp\ Tuladha pasangan a cerek: Jaluk restu : j luk>ST

Aksara Jawa	Jenenge aksara	Katrangan	Tuladha
Sandhangan Panyigeging Wanda			
... h	Wignyan	Tandha ganti konsonan '...h'	• [boch= bocah
/.....	Layar	Tandha ganti konsonan '...r'	• putu= = putung
.....=	Cecak	Tandha ganti konsonan '...ng'	• ps/ = pasar
... \	Pangkon	Tandha penghilang vokal	• jeruk \ = jeruk • a[bot \ = abot • prn \ = paran